

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A jobbkor föltámadása.

A sziveket elérékenyítő, lelkeket hevítő jobbkor, mintha kezdene föltámadni. Valami különös, fenségesen példázó bizonyítéka ennek az a meszsze napkeleten dúló háboru, melyben a sziv heve, lángja csodálatos diadalmat vesz a túltengő erő felett. Az oroszokat egyre verik a japánok. A korlátlan hatalom fenevadja rémségesen üvölt ketrecében, amelyet önönmaga keresett ki magának. Szinte áthallik hozzánk a jajgatása.

Igy még csuffá nem tettek kényuralmat, zsarnokhatalmat. A nagy kancsukás orosz birodalom, amelyben intézmény a jogtiprás, a szolgaságba verés, az emberi szabadságnak, függetlenségének kegyetlen megtagadása, elkényszeredetten vonaglik a csapások alatt, melyeket eddig csak ő maga osztogatott.

Az orosz medve zenezsóra táncol. Az orrába karikát vertek most és úgy táncoltatják.

A káröröm nem szép dolog s az igaz érzésű ember nem szokott ujjongani a mások szerencsétlenségében. De mikor ez a szerencsétlenségük az oroszoknak nem egyéb, mint igazságszolgáltatása a szent, az egyedül boldogító függetlenség és a szakadság letiprásának, nem is nevezhető kárörömmnek. S mi magyarok, kik dicső szabadságharcunk idejében az oroszok által szintén zaklattattunk, mégis bizonyos jóleső érzéssel örvendezhetünk jelenlegi veszteségünk miatt . . .

Az a különös népfaj, amely sok ezer mértföldnyi távolságra van tőlünk, a maga csodaszzerű harcát vivja, idegen nekünk. Senkink és semmink. És mé-

gis rokonszenvezünk vele, de rokonszenvez vele a messze földkerekség, a zsarnoki hatalom kivételével. Rokonszenvezünk vele, mert nem csupán győzelméről, hanem nemzeti önállóságáról, függetlenségéről van szó. És az a gondolat, mely az emberi szabadságot, önállóságot képezi, nem enged erőt venni magán, sem a poklok erejének, sem a muszkacár hatalmának, sem senkinek a világon.

Ez az erkölcsi tétel, mely az orosz-japán háboru kifejlődéséből kijegecül, örökbecsü tanulság, a melynek jó volt bekövetkeznie és a mely példakép is álljon minden nemzet szeme előtt.

Igaz ugyan, hogy az emberek hamar felejtik e tanulságot, de figyelmeztetni fogja reá őket majd a sors és a bekövetkező élet.

A jobbkor föl fog támadni és szemébe kacag majd ez ujkorai világnak, melyben most élünk és a melyben pénz küzd a pénz ellen, szám a szám ellen.

Keleten foly most a győzedelmes harc az igazságért . . .

A palicsi halászat fejlesztése.

Sok kifogást emelnek a palicsi halászat ellen. Mi egyelőre csak annyit állapíthatunk meg, hogy már most augusztus végén 300 néhány koronával több a bevétel, mint amennyi az egész 1904. évre költségvetésileg előirányozva volt. A halászatnál nehezményezett körülményekkel nem foglalkozhatunk addig, míg a polgármester által megígért vizsgálat biztos adatokat nem nyújt.

Most röviden csak arról akarunk megemlékezni, hogy a polgármester úgy Palicsnak, mint fürdőnek, mint a palicsi halászatnak fejlesztését mennyire szíven viseli.

Az idejű szárazság megmutatta azt, hogy a Palics tó vize mennyire ki van téve az apadásnak. Ezen más-képen, mint a Palics tónak vízzel mesterséges uton leendő táplálásával segíteni nem lehet. Erre vonatkozólag Schmausz Endre főispán a VIII. kerületi országos kulturmérnökség által még 1896-ban dolgoztatott ki terveket.

Ezen terveket tanulmányozza most Biró Károly, hogy végrehajtsa a főispán kezdeményezése után azt, amit a régi aera végrehajtani nem birt.

A körösér mentén mesterséges árkok és víztartányok készítésével megakadályozhatnák a Palics vizének apadását, ami ugy közegészségügyi szempontból, de a palicsi halászat érdekében is föltétlenül kívánatos volna.

Ezeket kívül még egy nagy haszon háromolhatnák ebből a városra. A körösér mentén ugyanis oly területeket lehetne értékesíteni, amelyek most teljesen hasznavehetetlenek, miből évenként talán 30—40.000 korona hasznót is huzhatna a város.

A tanulmányozás eredményét bizonyára mindenki feszült kíváncsisággal várhatja.

Dimovics Miklós kegyelmet kapott.

Kegyetlen kiszámítással, egykedvű gonoszlelkűséggel gyilkolták meg Dimovics Miklós, felesége és suhanc fia Sarnyai Lukács ókanizsai gazdálkodót ez év február 11-én és azután kirabolták.

A szabadkai esküdtbíró az április havi esküdtbírói ciklusban vette tárgyalás alá a rablógyilkos familia bűntudját és április 6-án meghozott ítéletében Dimovics Miklóst, a rablógyilkos cigányfamilia fejét kölélt általi halálra ítélte.

Dimovics Ferenc, a fia, aki apjának hű segítője, tettevérsége volt. csak azért került el a halálbüntetést, mert a tett elkövetésekor még nem

töltötte be huszadik életévét. Negyvennyolc napi differencia mentette meg az életét. Tizenöt évi fegyházra kapott. Az anyja a harmadik vádlott, hat évi fegyházra ítéltetett, mint bűnsegéd.

A halálra ítélt Dimovics semmisségi panaszszal é t, azonban a Kuria ezt elvetette és a halálos ítéletet helybenhagyta.

A földi igazságszolgáltatás közegei tehát végérvényesen kimondták a halálbüntetést. Már csak a királyi kegyelem változtathatott az ítéleten.

A kegyelmi kérvényt kísérő bírósági vélemények közül egyedül a szabadkai kir. ügyészség ajánlotta kegyelemre a halálra ítéltet és ennek alapján a jóságos uralkodó megkegyelmezett Dimovicsnak és büntetését életfogytiglani fegyházra változtatta.

A kegyelmi tényről már a délelőtti folyamán értesített bennünket fővárosi tudósítónk a következő távirattal:

Budapest, aug. 29.

Dimovicsnak a rablógyilkos cigánynak, akit a szabadkai esküdtbíró halálra ítélt, őfelsége megkegyelmezett.

A távirat vétele után lapunk munkatársa felkereste Máhr Antal törvényszéki bírót, a törvényszék jelenlegi elnökhelyettesét, akinek azonban még nem volt tudomása a kegyelem leérkezésétől. Mi azonban, bizva tudósítónk jól értesültségében, a közönség iránt tartozó kötelességből, külön kiadásban adtuk az érdekes hírt tudomásul.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 29.

Hangverseny a bajai ipartestületben.

Évről-évre, nyárutó havában, amint az idők sorja visszahozza legszentebb nemzeti ünnepünket, a bajai ipartestület is — bár kissé elkésve — beilleszti hangverseny-mulatságainak

ŐSZI VETÉSHÉZ!

A kinek még vetőgépe nincsen, az ne mulassza el, hogy minél előbb egy „Unicum-Drill“ vagy „Kincsem“ vetőgépet beszeressen. Az „Unicum-Drill“, valamint a „Kincsem“ vetőgép az egész országban a legelterjedtebb vetőgép. Csupán Szabadka sz. kir. városában több mint 300 drb, működik a t. gazdaközönség urak és még igen számos szabadkai földbirtokos.

— Többek közt vettek: Nsgos Regényi Lajos úr, Nsgos Kiss Ábel, Nsgos Dr. Rádics Péter, Sztipics Fábian, Malagurszky Máté
Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgépek a legszabályosabban vetnek akár a sik földön, akár lejtős vagy hegyes vidéken.
Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgép Bács-Bodrogh és Csongrád megyék részére kedvező fizetési feltételek mellett.
kizárólag nálam kaphatók és pedig eredeti gyári árában

Telefon szám: 288.

Tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN

Szabadka, Raichl-féle palota.
A vasutnak átellenében.

immár vaskos krónikájába az 5 szindus emléklapját.

A bajai közönség minden rétegének találkozója volt az idén is a 27-én lezajlott fényes koncert, mert jól tudja mindenki, hogy az önképzés jegyében sáfarkodó ipartestületünk a műkedvelők színe-javát tudja szerződtetni az 6 hangversenyeire.

Zsufolásig megtelt ezuttal is a színpaddal felszerelt és igazán stilszerűen épült ipartestületi nagyterem, amelynek hálás közönsége zúgó tapsban és csengő ércben egyformán róttá le adóját a nyújtott műélvezet iránt.

Erdeklődéssel és temperamentummal bőségesen telített légkörben gördült fel pontban este 8 órakor a függöny és a program első száma — egy pajkos menetű, hangulatos induló Ketterertől — Rosenberg Adrienne és Dallmam Ella urhölgyek sikerült interpretációjában valósággal felvilányozta a kedélyeket a hangverseny többi darabjainak készséges meghallgatására.

És hogy az »utile cum dulci« elve teljes megvalósulást érjen, beállt a műkedvelői táborba Kálmán Kolos bajai főgimnáziumi tanár is és érdekes, tetszetős képeket bontott ki formás felolvasásában a régi iparosok életéről.

Dallmam Ella reákövetkező Gaál rapzodiájában inkább a technikai ügyesség kerekedett fölül, míg Rosenberg Adrienne magyar ábrándjában a finom műérzék, a futamoknak lágyan andalító, majd meg hangulatosan pajkos színezése ragadta meg a figyelmet.

Marcell Andorné urnő énekelőadásában több a művészi erő, mint a szín. Mint minden iskolázott énekesnő több gondot fordít a laikus fülnek kevésbé értékes futamok és trillák művészi sikerére, mint az érzelmek fölkelésére és a szöveg pointirozására. Előadott operett-áriái ilyenformán sokkal őszintébb hatást értek, mint magyar népdalai.

Két dialog zárta be az előadások sorozatát és Budai Irénkének meg Klein Ferencnek sok természetességgel és humorral színezett szavaltával véget ért a concert.

Utána bőségesen áldozott a vigkedélyű fiatalok Terpsychoe oltárán, mely — more patrio — reggel 5 óráig tartott ki. *Spitzer Zoltán.*

— A bajai szociálisták Lassale-ünnepéye Vasárnap délután három órától a késő esti órákig szociáldemokrata elvekkkel volt telítve Baján a levegő és beszédűl, szavaltól meg ékesszólástól volt hangos a közel 100 főnyi bajai szocialista-párt vendéglői nagyterme. A fiatal legények és lányok egész serege csak úgy szívta magába a »népboldogító« igét és Pick József vezér valósággal vérmes reményekkel vázolta szónoklatában a bajai szociálisták jövőjét. Ugy hírlík egyébként, hogy a legközelebbi képviselőválasztáskor a szociálisták is állítanak Baján jelöltet.

— Az idel bajai színházi szezon. Baja város tanácsában — megbízható forrásból vett hír szerint — az a sürgős idea merült föl, hogy oly kulturvároshoz, mint épen Baja,

mégsem illik, hogy egész esztendőn át színészet nélkül maradjon. Ép ezért az állandó közház felépítéséig úgy óhajták megoldani a kérdést, hogy az ipartestületnek ujonnan épült nagy színháztermében öszre 6—8 heti szezonra engedélyt adnak valamely jobb szintársulatnak.

— A Bajai Gyümölcsészeti Egyesület szeptemberi kiállítása. Mint már megirtuk, Baján f. évi szept. 17-étől 20-áig bor- és gyümölcsvásár és kiállítás lesz a környékbeli termelők tömeges részvételével. A kiállítás részletes programját a rendezőségűtől nyert hivatalos közlés nyomán elsőként már most a következőkben ismertetjük. A kiállítás tárgyai: Gyümölcs, szőlő, must, bor, konyhakerti vetemények, konzerv, gyümölcs-pálinka és kertgazdasági eszközök lesznek. A kiállítás helye a bajai ipartestület nagyterme. Részt vehet minden bajai és bajavidéki termelő. Bejelentési határidő 1904. szeptember 15-ike. Beküldési határidő 1904. szeptember 16. Térdij: termények után nincs; szőlő és borgazdasági stb. eszközök után, négyzetméterenként 1 kor., vidékieknek 2 kor. Díjazás: Diszoklevél, dicséző és elismerő oklevél, esetleg pénzjutalom. Vásár: az értékesítés megkönnyítése céljából a kiállítási iroda az eladást és vételt úgy a kiállítás tartama alatt, mint azután bármikor díjtalanul közvetíti. Belépő díj: gyüm. egy. tagok és kiállítók belépő díjat nem fizetnek; belépő díj 20 fillér, állandó belépő jegy 1 kor. Tudakozódások és bejelentések: Gyümölcsészeti Baja, címzendők. Későn érkező küldemények csak úgy kapnak helyet, ha azok elfogadására alkalom van. A kiállítás tárgyait szeptember 20-án délután a kiállítók okvetlenül elszállítani tartoznak. A kiállítás tartama alatt a termelők az értékesítésről és a védekezésről szept. 18-án d. e. 11 órakor és d. u. 3 órakor értekezletet fognak tartani. Előadók: Allaga István bajai földbirtokos, Hegedűs József, Nádas Sándor és Schwáb János bajai képezdei tanárok. A kiállítás iránt megyszerte élénk az érdeklődés.

Öngyilkos iparos.

Egy tekintélyes iparos vetett véget életének vasárnap hajnalban. Felakasztotta magát. Öngyilkosságának az okául családi egyenetlenkedést emlegetnek. Beszédes István, az öngyilkos, néhány év előtt obtyinár is volt, de választását a közigazgatási bíróság megsemmisítette.

Szombaton délután még jókedű volt, senki sem sejtette volna, hogy minő sötét gondolatok kísértik, Felesége nem rég halt meg. Felesége halála óta voltak viszályai családjának a tagjaival.

Hogy mi történhetett vele szombaton este, azt senki sem tudja. Reggel hajnalban a házbellek vették észre az öngyilkosságot. A kocsisa azonnal értesítette a rokonságot,

először is vejét Kladek Lukácsot, aki azonnal apósához sietett. — A kötelet azonnal elvágta a megérkezett, de az élesztési kísérletek már természetesen semmit sem használtak. A megbolhogultat ma helyezték örök nyugalomra.

A vasuti sztrájk áldozatai.

Megrendítő eset történt pár nappal ezelőtt az ugocsamegyei Tisza-Keresztur községben, ahol egy elbocsátott vasuti őr amiatt való bánatában, hogy állást nem tudott kapni, elpusztította önmagát és négy tagból álló családját.

A szomorú eset részletei a következők.

Takács István kereszturi lakos, néhány hónappal ezelőtt még a magyar államvasutak szolgálatában állott s pályőr volt a csapbályi vasuti vonalon.

A sztrájk alkalmával azonban — mint mondják — buzgó harcosa volt a mozgalomnak s elhagyta őrhelyét, hogy a mozgalomban résztvegyen. Ezért Takácsot elbocsátották a szolgálatból s el kellett költöznie abból a kis vasuti őrházból, a hol 12 évet töltött.

Takács az elbocsátása után hazament Tisza-Kereszturra s oda vitte a családját is, ahol lakást bérelt. Ez a szegény ember azóta folyton állás után futkosott, de sehol sem tudott munkát kapni. Pár héttel ezelőtt egy agyagbányában kapott munkát, de néhány napi munka után egy földtömeg szakadt rá, azóta munkaképtelen s állandóan betegeskedett.

A szerencsétlen embert ez a kettős csapas nagyon elkésérette. Ezek a gondok megérlették benne az öngyilkosság eszméjét.

A múlt héten elment látogatóba egy régi ismerőséhez, Mészák György erdőkerülőhöz. Tudta, hogy barátjánál van méreg amivel a rókákat szokta megmérgezni. Ebből a méregből vitt el magával Takács észrevételül, amit otthon belekevert az ételbe. A család gyanútlanul fogyasztotta el a megmérgezett burgonyalevest s maga Takács is sokat evett belőle, amitől másnapra valamennyien meghaltak.

A szerencsétlen ember halála előtt levelet írt a csendőrszervezetnek, melyben maga jelentette be, hogy nagy nyomorúsága miatt pusztította el a családját.

Sakkverseny.

Ma fejeződött be a szabadkai sakkör házi versenye a következő eredménnyel:

Az első szépségdíjat Szauer Henrik ur felajánlott állvány óráját Gedő (Grüner) Andor nyerte el, mint aki az egész verseny alatt a legszebb játszmákat produkálta. Ugyanis az adományozó ily feltételhez kötötte a díjat. A második szépségdíjat Matievics nyerte meg Sztrokay elleni parthieájával.

Első lett Vajda Sándor 12 nyert egységgel 2 veszített játszma ellenében. Díja 2 arany.

Második lett Gedő (Grüner) Andor 11 nyert egységgel 3 veszített parthieával szemben. Díja 1 1/2 arany.

Harmadik Matievics József lett 8 1/2 nyert egységgel 7 1/2 veszített szemben. Díja 1 arany.

Negyedik Sztrokay Kálmán 8 egységgel 6 veszített ellen. Díja 1/2 arany.

Ezzel véget ért a dr. Temunovics Zoltán elismerést érdemlő buzgósága folytán, szépen sikerült sakkverseny, bizonyítékául annak, hogy Szabadkán is megvannak a sakkörök, kik a szabadkai sakkört a többi hazai körök niveaujára emelik.

Elismerés illeti az adományozókat is, kik adományaikkal buzditókként hatottak a versenyzőkre.

H I R E K.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 8. A máv. szolgaszemélyzet bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében. Szeptember 10. A m. á. v. altiszti kör Erzsébet gyászünnepélye.

*

Vásárok. Zombor augusztus 28. és 29.

Bajsaí Vojnits Gábor.

Ismét nagy halottja van Szabadkának. A város második virilistája, bajsaí Vojnits Gábor, ma reggel 4 órakor elhunyt. A megboldogult, aki ügyvéd is volt, Mukics Ernő idejében tevékeny részt vett a politikában. Ezután azonban a politikától teljesen visszavonulva élt, s gazdálkodással foglalkozott. A megboldogultnak családja a köv. gyászjelentést adta ki:

Bajsaí Vojnits István ez özv. Creutzer Józsefné szül. bajsaí Vojnits Ilona szomorodott szívvél jelentik szeretett atyjuknak, illetve após és nagyapának bajsaí Vojnits Gábor nagybirtokosnak folyó évi aug. 29-én reggel 4 órakor életének 86-ik évében a halotti szentségek ájtatos fölvétele után történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 30-án d. u. 1/24 órakor fognak a gyászházban beszenteltetni és a bajsaí sir kertben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szt. mise áldozatok a szt. Teréz egyházban e hó 30-án d. e. 1/211 órakor és Bajsaí a kegyúri templomban e hó 31-én fognak a Mindenhatónak bemutatni. Szabadkán, 1904. évi augusztus hó 30-án. bajsaí Vojnits Istvánné szül. nagybudafalvi Vermes Erzsébet menyé. bajsaí Vojnits Erzsébet bajsaí Vojnits István Creutzer Ilonka Creutzer Adrienne unokái. Béke hamvaira!

— A tűzéraktanya ügye. A tűzéraktanya építési ügyében holnap, kedden fog ismét összeülni a vegyes bizottság. A terveken a hadügyi kormány által megkivánt változásokat fogják megbeszélni. A vegyes bizottság már hét órakor megkezdí tárgyalásait Biró Károly dr. polgármester elnöklete alatt.

— A nagy és kis kuruc. La-punk mult csütörtöki számában em

Iskola könyvek író és rajzszerékben legolcsóbb bevásárlási forrás
Vig Zsigm. Sándor könyv és papírkereskedése
 Minden bevásárló igen csinos ajándékot kap.
 Szabadkán Főter
 Millnovich-féle ház, Roth Ármin mellett.

litettük, hogy a pozsonyi „Toldy kör”, ünnepélye alkalmával a kiskárpátok közt Dr. Thaly Kálmán mely előzékeny szíveséggel tüntette ki a mi „Bottyán Generális” szerzőnket: *Sziebenburger Károly* ny. tanárt. Földink ezt meghálalendő, a nagy *Historikusnak* művének diszpéndányát küldé meg. Tegnap érkezett meg *Sziebenburger* a Kis-Kárpátokból s ma már reggel Dr. Thalynek a következő sorait olvasta:

Pozsony, 1904. aug. 26.

Tisztelt s kedves Tanár Ur! Színműve a „Bottyán Generális” diszpéndányának (melyet érdeklő olvasandók el) szíves megküldéseért fogadja meleg köszönetemet. — Fájdalom, csak oly rövid ideig tartott modori kellemes találkozást kedves emlékében tartva, szívből üdvözlö Önt öreg kuruc társa és barátja. Dr. Thaly Kálmán s. k.

És a mi „Tátnk” boldog és büszke azon tudatban, hogy neki e sorokat hazánk kiváló nagy történetbúvára, a magyar parlament nagyérdemű tagja a „Szent István jeles rendvitéze”, a magyar tud. Akadémia rendes tagja és osztályelneke, a milánói és turini tud. Akadémiák tagja stb. Dr. Thaly Kálmán irta.

Hajh! A kurucok megbecsülik egymást.

— **A kereskedelmi tanonc-iskola felügyelő bizottságát**, mint már megirtuk, a szombati törvényhatósági bizottság választotta meg. A lapok által közölt névsorba tévedésből került Rieger Mihály neve. A közgyűlés ugyanis nem Rieger Mihályt, hanem *Petonszky Józsefet* választotta meg.

— **Emlék egy tanítónak**. Ezelőtt négy évvel halt meg Óbecsén Kleivald Lipót izr. tanító, aki közel 40 évig működött Óbecsén. Az elhunyt derék tanítónak hálás tanítványai most közadakozásból sírmlékét emelték az elhunyt sírjára és ez emlék felavatása ma délután volt, amit diszülés előzött meg a város háza dísztermében, ahol egyik tanítványa, dr. Galambos Pál ügyvéd tartott emlékbeszédet.

— **Értesítés**. A helyb. izr. hitk. előljárósa értesíti a hiveket, hogy imaszékek f. évi szept. 1-ig bérelhetők a jelenleg megállapított árak mellett. F. évi szept. 1-től fogva az imaszékek árai 20%-al emelkednek és csakis szept. 8-ig bérelhetők.

— **Egy aki a király elé akart menni**. Egy szerb ember, vén kiszolgált katona, csavargott ma Szabadkán. A rendőrségnek feltűnt bizonytalan magaviselete, s igazolásra szólította föl. Elmondta, hogy mi, s azt vallotta, hogy őfelsége elé akar menni egy kegyelmi kérelemmel Minthogy foglalkozás nélkül csavargott a városban, a rendőrség letartóztatta.

— **Értesítés**. A helybeli izr. elemi népiskolákon már folynak a beiratások és tartanak f. évi szeptember hó 1-ig bezárólag naponként d. e. 8—12 óráig.

— **Megszurta a pajtása**. Korpónai István 15 éves pékinas, ma délután az utcán összeveszett egyik pajtásával, aki bicskával vett magának elégtételt a sértésért, úgy hogy társát a baloldalán megszúrta. A sérülés, amely a tüdőt is érte, oly súlyos, hogy a kis pékinast a kórházba kellett szállítani.

— **Szerb katonaszökevények**. Két szerb katonaszökevényt tartóztatott le ma szabadkai rendőrségünk. Szerbiából szöktek át hozzánk, Sa-

baczon hagyva egyenruhájukat. Mint hogy nem tudták kimutatni, miből élnek, rendőrségünk egyelőre kénytelen volt letartóztatni.

— **A budapesti meteorológiai intézet jelentése** 1904. augusztus 29-én. Tulnyomóan száraz idő várható hőemelkedéssel és legfőképpen még keleten némi esővel.

— **Aki tudja, hogy házi használatra új padlóház létezik**, mely két órán belül csontkeménynyé szárad, az csak a mosható, tövényileg védett EGLASINE padló-fényházt fogja használni, mely a következő színekben, u. m. 1. szám világossárga, 2. szám barnássárga és 3. szám mahagónibarna színben kerül forgalomba, és melyből 1 kiló 14 négyszög méter felület bemázolására elegendő. Az Eglasine előnye az eddig használatban volt padlófényházak föléltetése, az, hogy szagtalan, másodsorban pedig, míg az eddigiek hosszú ideig száradván, tapadósak voltak és így a port és piszkot is magukhoz vonták, addig az Eglasine gyorsan szárad és keménysége mellett sem törekeny, hanem megtartja rugékonyságát és ellenálló képességét az időelótti kopással szemben. Az Eglasinet előszeretettel használják konyhabutorzat mázolására is, mert ez által fölőleséssé válik a gyakori és fárasztó surolás és elegendő a butodaraboknak csupán időnkinti, tiszta, szappannélküli nedves ruhával való megtörölgetése. Az Eglasine az 1902. évi londoni nemzetközi kiállításon a legfőbb kitüntetést nyerte. Egyedüli raktár: **Zalán Béla** droguistánál Szabadka, Kossuth-utca. Ugyanott újfajta tükörfényű **Parkett** és ruha **padló-pasták** kaphatók.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kuruzslónő.

Pertics Istvánné ismert helybeli kuruzslónő, aki különösen szülések alkalmával szokott tapasztalatlan mediumokat felhasználni arra, hogy illetéktelen beavatkozásával jövedelmi forrásra tegyen szert, ma négyrendbeli büncselekmény miatt állt a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Rudics Jánosné, Cseke Pálné és Papp Jánosné gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt, Tomásics Rozália pedig emberölés vétsége miatt tetek feljelentést ellene. A mai tárgyalás alkalmával, amelyen dr. Joczity Mirlorád elnökölt, a kir. ügyész Papp Jánosnéval szemben csupán kihágást látott fenforogni és ezért a kir. törvényszék csupán kétrendbeli gondatlanság és egyrendbeli emberölés vétsége miatt Pertics Istvánnét 6 havi fogházra és 20—20 korona pénz büntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádhatóság képviselője súlyosbításért, vádlott pedig elítélte miatti felelősséget jelentettek be.

Rabiátus fiu. Dobos István Farka-jánoshalmi legény április 23-án beállított anyja lakásába és követelte, hogy azon földbérletből járó részt, amelyre neki hasznélvezeti joga van, anyja adja ki neki. Anyja azonban nem volt erre hajlandó, mire a fia nekiment és betörve az ajtót, amelyet anyja magára zárt, megragadta és a pénzt követelve fojtogatni kezdte. A kir. ügyészség magánlaksértés vádját emelte a rabiátus legény ellen, de a mai tárgyaláson zsarolással vádolta. Mivel azonban vádlott azóta annyira megbánta büncselekményét, hogy ma érzékeny módon kért bocsánatot anyjától, aki megbüntetését sem kívánta, a kir. törvényszék tekintettel arra, hogy a vádbeli cselekmény hivatalból üldözendő, három napi fogház büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A háború.

A legellentétebb táviratok érkeznek még mindig a harctérről. Az egyik távirat már elfoglalta Port-Arturt, a másik meg ezer meg ezer japánt gyilkolt meg az oroszok ál-

tal. Így azután a harctéri helyzet felől föltétlenül biztos képet senki sem alkothat magának.

A háborúról a mai nap folyamán a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, aug. 29.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Liaojangból: Port-Arthurból számos hirhozó érkezett, a kiknek jelentéséből az derült ki, hogy a vár ellenállóképességét nagyonis kevésre becsülték és hogy Port-Arthur még két hónapig, sőt talán még az év végéig is tarthatja magát. Az oroszoknak Ansantantól Mukdenig kitűnően megerősített hadállásaik vannak. Katonáság és tüzérség szakadatlanul érkezik úgy, hogy az orosz hadsereg a háboru kezdete óta még soha sem volt olyan erős, mint most. A katonák közt az új csapatok érkezése nagy lelkesedést keltett és csak kedvetlenül vonulnak vissza. Mukden és Liaojang közt az utak és a vasut tömve vannak csapatokkal. Hir szerint egy támadásban, a melyet a tunguzók aug. 23-án Mukdentől északra intéztek az oroszok ellen, kínai katonák is résztvettek volna.

Tókió, aug. 29.

(Reuter.) A japánok e hó 19-én éjjel rohamot intéztek Ansantant ellen, de heves harc után 300 főnyi veszteséggel visszaverték őket.

Singhai, aug. 29.

A japánok azt kívánják, hogy az itt leszerelt orosz hajók legénységét Kína tartsa vissza úgy, mint Németország teszi Csingtauban. Japán azért kívánja ezt, mert a Varjak és a Korejec legénységét újra szolgálatra használják a balti hajórajnál, noha megígérték, hogy ez a legénység többé nem vesz részt a háboruban.

Pétervár, aug. 29.

Szaharov tábornok jelentése. Csapatink igen sok fegyvert vettek el a japánoktól. A keleti arcvonalon szenvedett veszteségünket még nem tudjuk pontosan, de valószínűleg körülbelül 1500 ember lesz holtakban és sebesültekben. A hosszú, elkesedett harc ellenére és nagy fájdalomaink mellett is a csapatok szelleme kitűnő volt és a hajnali szürkületben a szakadó eső dacára, amely valószínűságot sártengerré tette a terepet, a legnagyobb pontossággal végezték a mozdulatokat. E hó 27-én az ellenség az egész arcvonalon határozott támadást indított. Osapataink lasanként visszavonultak hadállásaikból. Délután 2 óra tájban azt jelezték, hogy az ellenség megtámadta Kuenpinget.

TAVIRATOK.

Klofac eltűnt.

Budapest, aug. 29. Klofac Vencel osztrák képviselőről, a Reichsrath leglámásabb és legveszekedőbb természetű tagjáról, akit melleleg mondván mi magyarok éppen nem számíthatunk barátaink közzé, az a hir érkezik, hogy a kelet-ázsiai harctéren nyoma veszett. Nemrégiben Pétervárra utazott, hogy az ausztriai szláv sajtó részére haditudósítói szolgálatot szervezzen, *azután pedig pétervári pánszláv barátaitól szerzett ajánlólevelekkel a harctérré utazott, hogy ott Alexejev helytől és Kurapatkin tábornokot felkeresse. Azóta nem érkezett róla hir s attól tartanak, hvgg utközben valami baleset érte, különben bizonyára adott volna életjelt magáról.* Azt sem tartják ugyan kizárva, hogy Klofac nagy zajjal és föltünéssel megkezdett kelet-ázsiai utazását félbeszakítva, szépen

visszatér kised szülővárosába elv-barátai körébe s hadi tetteiről ezért hallgat a kelet-ázsiai táviról.

Aranybánya Japánban.

Budapest, aug. 20. Tokióból jelent a Reuter-ügynökség: Az Ivate mellett nemrég felfedezett aranymezőket a kormány által kiküldött mérnökök vizsgálták meg. Jelentésük alapján a kormány közhirre tette, hogy az aranymezőket teljesen a maga számára foglalja le. A mérnökök becslése szerint 100 millió font sterling arany várható. Az előmunkálatokat már megkezdték és éventé 30 millió jen aranytermelést várnak.

Bolgár merénylők bünpere.

Budapest, aug. 29. Konstantinápolyból táviratozzák: A prisreni büntetőbiróság e napokban fejezte be az osztrák-magyar és az orosz konzul jelenlétében azt a pört, melyet négy bolgár ellen indítottak, a kiket azzal vádoltak, hogy május 2-án a gosztivári kaszárnnyában dinamitmerényletet akartak elkövetni. A 31 éves Stoicet és Zacharia tanítót fölmentették, Traiko földművest és Dimo korcsmárost 15 évi börtönbüntetésre ítélték. Az elítéltek semmiségi panaszszal fordultak a konstantinápolyi legfőbb törvényszékhez. A pör revíziója föltétlenül szükséges, mert a vizsgálat folyamán Cosztivárban és Lalkandelenben szabálytalanságokat követnek el az elítéltek terhére.

Szászok a népiskolai tervzet ellen.

Nagy-Szeben aug. 29. Az erdélyi szász evangélikus egyház főkonzisztóriumma tegnap elhatározta, hogy emlékiratot intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, amelyben állást foglal a népiskolai reformtervezet ellen a pedagógia és az egyházak autonómiaja szempontjából és különösen a tanítóknak a közigazgatási bizottság fegyelme alá helyezését mondja sérelmesenk.

Mérgező kút.

Budapest, aug. 29. Érdekes tü-nemény tartja félelemben Ökrös község babonás lakóit. Sztyán Mojszi udavaló gazda udvarán egy nyolc öl mély kutból mérgező gázok ümlenek. A babonás nép az ördög kutjának nevezi s már halottjai is van a mérgező kútnak. Laczikó István gyantai kutású cigány leakart ereszkedni a kutba, hogy megnézze, hogy onnan ömlik a fojtó gőz. Mikor a cigány négy öl mélyre ereszkedett a fojtó gőzben eszméletét veszítette s a kutba zuhant. A kutat most főszolgabírói intézkedésre őrizet alá vették.

SPORT.

Szabadkaiak győzelme Zomborban. A zombori sportegylet vasárnapi versenyén, amelyet nagyszámu és előkelő közönség nézett végig, a mi derék ifjaink ismét kitüntették magukat. *Első díjat nyertek.* Kozla András (»Bácska») a súly- és diszkosz dobásban, Szabó Lajos a szertornázásban és Polyakovits Elemér a magasugrásban. Utóbbi a zombori hölgyek díszes tiszteletdíját is elnyerte. Második díjat nyert: Kozla András a távolugrásban, Pataki Oszkár a diszkoszdobásban és a „Szabadkai Sport Egylet” csapatja a staféta futásban. Harmadik díjat kapott: *Lepedát* Illés a 400 méteres futásban. Gratulálunk a győztes ifjajknak.

Nyilttér.*)

Válasz Pukkel Treszkának.

A „Bácsmegyei Napló“ augusztus hó 28-ki számában megjelent Nyilttéri közleményre, melyben óva int Ónagysága mindenkit attól, hogy nekem hitelezzenek, akár az ő, akár magam nevében óhajtanám igénybe venni. Ugyan ő hűtlen szökésemről beszél, holott ha ez úgy volna is, nem lett volna módjában egy hét lefolyása alatt utánnam jönnie és küldöncök által visszatérésemet kérnie; hogy a faképnél hagytam, erre egyedül csak ő szolgált rá a babonás fortélyaival és hogy nem hagytam magamat pár évi áldozatul esni, jobb előbb, mint később. Ami az adósságomat illeti, együttlétünk alatt sem volt alkalma egyszer sem arra, hogy azokat helyettem fizesse, ezen túl még kevésbé leszek ráutalva arra, hogy a gazdagság hóhortjába szenvedő hölgy segítségét igénybe vegyem. Amit adott, azt meg is térítette, saját részére összekapart mindenemet, magához vette, ami kárpótolva van azzal, amit adott, legyen, ne vesse... szemére. Most pedig mehet, a vastag, vörös orru, tanácsadó verebéhez ismét. Ezután bár mit is ír rólam, nem válaszolok rá, mert azt a pár garasomat az ő szépségeért nem dobálom ki. Alászolgája!

Szabadka, 1904. augusztus 29-én.
Joó Ferencz.

desen; ne haragudjatok, ha fáradságosabban tettem meg az utat, nehezebb, értékesebb terhemmel.

— Több aranyat kapsz, Radin!
— Reméljük, kegyelmes lesz a pasa, beszélt bizalmaskodva a most érkezett. Többen is osztozunk. Hanem erről azután is ráérünk beszélni. ha majd a kegyelmes pasa elbocsátott a színe elől, most gyérünk a szerájba. Eleget kerestem, talán már neheztel is a pasa.

A két janicsár közre fogta Radint, a Sztaraplanina vojvodáját, — mert csakugyan ő volt a jövevény, — s a szűk, kanyargós utcákon lármázó vásáros nép közé vegyültek. A kupolás terjedelmes négyzet alakra épített furdőig nehezen ment az ut az alkudozó tömeg között. De egy dőfés a handzsárok markolatával megtette a hatását. A furdő mellett kanyarodó néptelenebb utcán áthaladva az olmos tetejű mecsethez értek, amely előtt tágas üres tér terült el. A mecsettel szemközt másfél-ölnyi magas fal határolta el a teret. A falat, szemben a mecset kapujával, kovácsolt vaséktímelvényekkel díszített, magas tölgyfakapu osztotta két részre. A kapu előtt két piros kaftános, piros turbános szerezcsen állt mozdulatlanul. A kaftános tarka selyemöv szorította derekukhoz. Övükben ezüst markolatú görbe kard vállaikon, hosszú kovás puska volt. Mintha észre sem vették volna a két janicsárt s Radint, kik most gyorsított lépésekkel tartották feljűk.

(Folyt. köv.)

Budapesti gabonatőzsdé

— Aug. 27. —

Déli árslat: Buza apr.-re 10.96.—10.92, buza máj. 1904 ———, buza okt. 10.71—10.69 rozs apr.-ra 8.53—8.51, rozs májusra ———, rozs okt.-re 8.22—8.19, zab áprilisa 7.47—7.44, zab ———, zab okt.-re 7.21—7.18, teng. szept. 1904. 7.37—7.36, tengeri szept. ———, teng. máj. 1905. 7.37—, 7.36, tengeri ———, repce ———, repce aug. ———

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY VOJVODA.

Irta: Dugovich Imre. 6.

A karaván szeraj előtt két janicsár beszélgetett. Magaviseletük, mozdulataik a várakozás nyugtalanságát árulták el.

— Már itt kellene lennie, mondta a magasabb termetű. Baja nem lehetett az uton a gyaurnak és mégis késik.

— Bannám is én, ha kutyák tépnek szét, csak a pasa ne nyugtalanodnék, felelt az alacsonyabb.

— Ha eltalál maradni, a pasa képes lesz rossz kedvében minket megkorbácsolatni. A próféta szakállára mondom, minden korbácsütésért egy gyaurn fizet meg az életével.

— Ne izgasd magadat. Ki tudja miért késik. El nem marad; a pasa aranyait ő is szívesen zsebeli be. Talán fontosabb híreket hoz a rendesnél. Több lesz az arany, több jut nekünk is.

Negyed órát várhattak már, hol beszélgetve, hol hallgatagon föl-alá járva, mikor a karaván szeraj udvarából ovatosan mögójük került egy magas, barna kaftános, tarka turbános török. Köszöntésére mind a két janicsár hirtelen fordult meg.

— Fontos híreket hoztam, vitéz janicsárok. Fontosabbakat, mint ren-

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

! BIZTOS SIKER! Tessék próbát tenni!

Eddig még nem létezett a legjobb és legbiztosabb szer

lábizzadás ellen.
Ára 1 kor. 20 fill.
Kapható egyedül a készítőjénél **BRNYAJSKY PUSKÁS DUSÁN** Szabadkán.

Lichtneckert-féle ház a vasutállomással szemben és **DERTÜL JÁNOS** műköszörűsnel Kazinczy-utcaza.

Cimbalom iskola öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVACS-fele legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható **KOVACS JÁNOS** okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Egy jó karban levő zongora jutányos árban azonnal eladó. Czim a kiadóban.

Butor kiárúsítás! ❁❁

Családi okok miatt a raktáron levő saját műhelyemben készült

hálószoba, ebédlő, szalonnagarniturák és kárpitosárak

minden elfogadható áron eladhatnak
SIPOS KÁROLY BUTORÁRUHÁZA SZABADKA.

Kazinczy-utcaza.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések feivételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort, Zongorát, Bort, Gyümölesöt,	Gabonát, Üzletet, Műhelyt, Lakást,	Üzleti helyiséget Nyaralót, Birtokot, Házat,
--	---	---

vagy a ki

valamely betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegyei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsmeegye Napló ára 2 fillér kapható: **Vig Zsigm. Sándor** könyv és papír kereskedésében főter. **Heumann Mór** könyv és papír kereskedésében főter. **Meznerics József** fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett **Tenner B.** dohánytőzsdé és játékaru üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa dohány nagytőzsdé Kossuth utca **Beck Sándor** fűszer és liszt üzlete a törvényszékkal szemben. **Herezl József** fűszer- és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán. **Krécsi A. Nándor** könyv és papír kereskedésében Deák-u **Gerber Jakab** dohánytőzsdé és esztergályos üzletében Kosuth-u.

Nojések Géza fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercsényi utca sarkán. **PALICSON Menezel Mihály** fűszer és csemege üzletében **Splitzer és Klein!** fűszer és csemege üzletében Rudics-n. **Kiadóhivatalunkok intézett levelek csakis bélyeggel továbbíthatnak.**

Próba előtt. Én a jelzett helyen mezejelentem. Önt vártam és láttam is egy hölgyet. 40—50 éveset és ha Ön vol az, úgy nem kívánhatja, hogy annyira elrontsam az étvágyamat, hogy még be is mutakozzam. Kancsón. 442.

Reményvesztett. A soraira rögtön válszoltam, kérem a lalálka helyét megjelölni. »Öreg úr.«

Nősülni óhajt huszonhét éves ev. ref vallásu magánhivatalnok. Ki volna hajandó ez élet terheit vele megosztani? Hozomány nem föltétlenül szükséges, ha azonban van, nem baj. Arcképes leveleket „Magán hivatalnok“ elige alatt Szeged posterestante kérek 426.

Azon hölgyet, akit va árnapi délután Baján a vasutállomásmánál figyelme-sé tettem a »Bácsmegyei Napló«-ra, kérem tudassa velem, ho y lehetséges-e a megismerkedés. Levelét kérem „Szabadkai“ j. alatt a kiadóba intézni. 443

Szatócs üzlet házzal együtt családi körülmények miatt eladó esetleg kedvező feltételek mellett kiadó. Cim a kiadóban- 418.

Jövedelmező vállalat megindításához intelligens uri embert 5—6000 koronával társul keresek Levelek „Jövedelmező“ jelige alatt Szeged posterestante kérek. 427

HALLATLAN KEDVEZMÉNY Pártos Hermannál!

Bármily óra rendes javítása 2 évi jótállás mellett 75 kr.
Egy óra üveg frt —.10 Inga óra 4 frttól feljebb
Egy pontosan járó ebresztő óra 1.50 Arany gyűrűk 2 frttól feljebb
Valódi nickel zsebórák 3 frttól feljebb Arany függők 1 frttól feljebb
Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe jebb különféle árban.
Valódi tajték pipák 1.50 feljebb. Javitó műhely aranyműves és ékszer munkákban.
JAVÍTÁSOK GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZITTETNEK.
Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben. Mindenféle ékszer munkák ujjonnan elkészítése jutányosan.